

DOMOLJUB

ŠTE V. 47.

V LUBLJANI, DNE 22. NOVEMBRA 1933

LETO 46.

Cena 18 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja makro sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«: naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljuba« v Ljubljani. Telefon uredništva: 2349. Telefon uprave: 2992.

Svet se presnavlja ...

Poročali so časopisi, da je umrl bolgarski min. predsednik Ljapčev in da so bile med zadnjimi njegovimi besedami tudi: »Vse se je izpremenilo; svet se presnavlja.«

Že od končane vojske gledamo večne poskuse tega presnavljanja. Pa tudi že celo vrsto ponesrečenih poskusov. Tisti, ki na te ponesrečene poskuse gledajo in njih uspehe in neuspehe premišlujejo, se resno vprašujejo: »Ali se res bliža svet svojemu koncu? Ali prvi res Evropa v svojo lastno pogubo?«

Svet se presnavlja. Poskus takega presnavljanja je Zveza narodov. Koliko časa jo že imamo! Njen namen je delati za mir med narodi. A kako daleč smo že od svetovnega mira? Saj se vsaka razorožitvena konferenca skoro preje razbije, preden se snide. Boljševizem je spet tak poskus presnavljanja. Njegov cilj je, uničiti vsako vero. Zafreti jo tudi s silo. In potem na razvalinah vere, postaviti novega človeka, ki naj bo prost, svoboden neodvisen od Boga, samo človek. Pred očmi vsega sveta uganja boljševizem zverinstva, ki niso vredna človeka, narod gine, hira in umira v svojem jedru. Katoliški škofje kličejo na pomoč, poskušajo rešiti, kar ruši nevera, kar boljševizem tepta in uničuje. Kam bo to šlo? Fašizem v Italiji je tako presnavljanje. Z oboroženo silo druži in strahuje množice in zatira v imenu tisočletne kulture druge tudi kulturne narode. Hitlerjanstvo v Nemčiji hodi isto pot. Nemčijo hoče očistiti tuje krvi, zato izganja tuje, zlasti Jude, zato preganja tujo znanost in učenost, sploh vse, kar ni nemškega. Stojimo šele ob začetku hitlerjanstva, pa smo vendar že lahko prepričani, da tudi očisti nemški narod ne bo dvignil sebe in ne bo rešil Evrope in ne bo prinesel svetu blagoslova in miru.

Vse so samo poskusi.

Svet se presnavlja. Zakaj? Zato, ker se mora. Zato, ker morajo njegovi voditelji priznati, da so oni sami ali pa že njih predniki tako strašansko zavozili, da jih je lastnega dela in lastne zmote sram in strah. Vsi spoznavajo: človeštvo se mora dvigniti do višjih ciljev, če ne, je polom neizogiben.

Polom je neizogiben, ker se je ves omikani in izobraženi svet — govorimo s tujko: ves civilizirani svet oddaljil od Kristusa, od njegovega nauka. Čim bolj bo proč od tega nauka, tem hujše in tem slabše bo na svetu.

Kristusov nauk se je preživel, je govoril svet. Za prejšnje čase je bil dober, za današ-

nje, prosvetljene čase pa ni več na mestu. Svet se je dvignil previsoko, da bi še mogel hoditi za Kristusom.

Tako je govoril svet, ki Kristusovega nauka niti poznal ni. Tako je govoril svet, ki je o Kristusovem nauku vedel komaj toliko, kolikor ve slepec o mavrici. Presojal je nekaj, česar ni poznal; še bolje, ni hotel poznati in priznati.

Povejmo to v primeri. Naš Triglav je visoka gora. Kdor ga pozna, lahko tudi oddaleč nanj pokaže: »Tole je Triglav.« Kdor ga pozna, bo ohranil njegovo podobo v spominu in se je bo spominjal, če Triglav tudi po cele mesece zakrivajo oblaki. Kdor ga pozna, bo vsak čas lahko pokazal proti kraju, kjer stoji Triglav. Kdor ga pa ne pozna, kdor ga še nikdar ni videl, pa ne more nanj pokazati; če ga tudi od vseh strani solnce obseva. Ali pa Triglav zato ne bo več Triglav, ali zato ni več visok, ali zato ni več gora, če nekateri ne vedo zanj. Triglav ostane to, kar je bil, če ga tudi ne pozna ta ali oni turist; Kristusov nauk ostane to, kar je bil, zdravilo sveta, če ga tudi svet ne priznati in če tudi govori svet, da Gospodova beseda ni več za današnji čas.

Svet se torej presnavlja. Svet spoznava, da je zašel. To se pravi: svet skuša najti pravo smer, od katere se je oddaljil. Skuša jo najti... To pa sami veste, kako težko je najti pravo pot, če smo jo kdaj izgubili. Še sredi dneva se je včasih težko spoznati sredi mračnega gozda, kaj pa šele v temni noči. Ure in ure tava potnik, gleda na nebo, išče razgleda na bližnje kraje morebiti se že veseli rešitve, pa mora na svojo žalost spoznati, da je še daleč od izgubljene poti. Kdor je že kdaj zašel, mora vedeti, kolikokrat je zastoj stopil, preden je našel zaželeno smer na pravo pot. Marsikdo pa je svojo zablodo plačal tudi z lastnim življenjem.

Nič drugače se ne godi svetu, ki je krenil proč od Boga. Se slabše. Lahko je zaiti, desetkrat lažje je pravo pot izgubiti, kakor pa spet nazaj nanjo priti. Koliko težja je pa vrnitev tam, kjer je le težko priznati: »Zašli smo!« Pa to morebiti še mnogi priznavajo. — »Zašli smo od Kristusa.« To priznanje pa je združeno z grozovitim ponižanjem in z neznansko bolečino. Zato pa svet tava, tiplje, išče, pozizkuša, pa ne more najti pravih potov. Zato večna beseda o novih smernicah, o novih ciljih, o novih načrtih. Zato govorimo o novih

potih gospodarske politike, snujemo o novih načrtih za vzgojo mladine, iščemo novih potov za vzdrževanje miru... Pri tem pa drug drugemu ne zaupamo, drug drugega se bojimo, drug drugega skušamo oslepariti. Svet govori o miru, pripravlja se pa na vojsko, govori o napredku, sanja pa, kako bi uničil življenje in vire življenja in vsa pota k napredku. Ali ni ravno življenje vir napredovanja?

Svet se presnavlja. Kako dobro je to povedano. Samo to je vprašanje, kako dolgo se bo še presnavljal. Ali res tako dolgo, da bo prepozno?

Zmot je veliko, resnica je pa ena sama. In rešitev iz svetovnih zablod je le ena, kakor je tudi le en sam Kristus. Zlata je vredna beseda, ki jo beremo že nekaj let v Mohorjevem koledarju: **Edino živo krščanstvo more prekvasiti človeško družbo.** Vredna je, da človek obstane ob njej in se zamisli. Zivo krščanstvo!

Kdo pa naj začne spet z živim krščanstvom? To je glavno vprašanje. Ali naj drug na drugega čakamo? Ali naj gledamo, kdaj nam bodo svetovni voditelji poslali poziv: »Vrnite se k živemu krščanstvu?« Zakaj za voditelji je šla tudi množica na krivo pot.

Gledal sem neke mrliške knjige. V nekdanjih, davnih dneh je večina nasrečnih smrtnih slučajev zapisana: padel je po skalovju, drevo ga je ubilo, utonil je, umrl je vsled opeklin, kolo ga je zmečkalo... Novejši čas pa se vedno bolj ponavlja: ustrelil se je, ustrelili so ga, obesil se je, ubili so ga, zastrupil se je... Kaj pravite, kaj to pove? Ali ne, da tudi v masah ljudstva ni več pravega, živega krščanstva?

Izza vsega tega pa se mi zdi, da gleda na svet apostol narodov in glasnik živega krščanstva in mu govori besedo, ki jo je svojčas pisal Galačanom: »Drug drugemu služite z ljubeznijo. Zakaj vsa postava se dopolnje v eni besedi, namreč: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe... Ko dobro delamo, pa ne omagujmo; kajti ob svojem času bomo želi, če ne opešamo. Dokler imamo čas, delajmo dobro vsem, zlasti pa svojim domačim po veri.«

Svet se presnavlja. Kadar se bo začel presnavljati po načrtu velikega Pavla iz Tarza takrat se bo približal živemu krščanstvu in takrat ne bomo več v skrbeh za njegovo presnavljanje.

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

RAZGLED PO SVETU

Bog je pravičen

Mnogo so že takrat krščanski in poganski pisatelji razmotrivali značilni pojav, da so skoraj vsi preganjalci krščanske vere umrli nenaravne smrti. Neron je umrl kot samomorilec; Domicijana je prebodel z mečem njegov bivši suženj; Maksimina Tračana so ubili njegovi vojščaki; Decij je zagazil v nesrečnem boju z Goti v močvirje, v katerem se je zadušil; divje zveri so raztrgale njegovo truplo. Grozna je bila usoda cesarja Valerijana. L. 260 ga je premagal perzijski kralj Šapor. Kot suženj je moral potem poklekati k Šaporjevemu konju, da je Šapor izdal njegovega

govih ramen zajahal konja. V kletki so ga vodili po cestah, skozi vasi in mesta. Slednjič so mu slekli raz živo telo kožo ter jo obesili v svetišču. Avrelijana je njegov najljubši svetovalec, stotnik Mukapor, prebodel z mečem. Dioklecijan je v sijajni palači zblaznel ter umrl vsled gladi. Galerija je vsled nezmernosti in pohotnosti doletela ostudna bolezen; črvi so ga snedli; niti sužnji mu niso hoteli streči. Maksimin Daja se je zastrupil. Maksimijan obesil. Pod presunljivim vtisom teh dejstev je vzklil pisatelj Duktancij: »Tako umirajo sovražniki božji!

Proti beli kugi

Prilinska Germania piše: Bodoči rod bo lačne sarme klical pred odprstok, ker so mu dali pramljivo bračev in sestre in številno zmanjšani mladini naložili bremen, s katerimi v primeri se celo sedanjí težki, da lahko imenuje breme. Ze danes je položaj nemškega naroda takšen, da mnogo prešibek temelj mladine ne more vzdržati starcev in delavne moči ljudi. Če se že sedanjí rod ne zave žalostnega položaja svojega naroda in odgovornosti pred bodočnostjo, sme na poti v pogin in propad bodoči mladi, ki se bo zrušila pod težo so-

cialnih bremen. Naravno je, da starei zadnjo ped svojega življenja prežive na stroške mlajšega rodu. Toda nesmisel je, da ima narod več starcev kakor mladine, več delavne moči kot zaposlenih, več takih, ki prejemajo podporo kakor pa tistih, ki zaslužijo. Toda mi Nemci gremo to pot in smo že na tem. List zaključuje: Dolžnost izobražencev je, da v narodno prenovljeni Nemčiji z mnogostevninimi družinami da lep zgled in mu topot pokaže pravo pot v bodočnost. Velja tudi za nas, ki smo začeli iti isto pot.

Katoliška cerkev

s Bog ne šteje po dneh in tednih. John Gibbons piše v »The Universe« o preganjanju Cerkev v Mehiki in v drugih državah ter končuje svoja razmišljanja takole: »Da, v Mehiki je revolucionarna vlada prevzela velikanse cerkve, ki so jih zgradili katoličani, ter jih izročila nacionalni cerkvi. Toda ti božji hrami so ostali prazni. Isto smo slišali o Rusiji. Revolucionarna vlada je ustanovila lastno boljševiško nacionalno cerkev, misleč, da bo na ta način ujela tudi vernike. Toda nacionalne cerkve so ostale prazne. Francija je dala podoben dokaz. 1790. je revolucionarna vlada ukinila Boga in iznašla nacionalno cerkev z duhovništvom, ki bi bilo neodvisno od Rima. Toda prvič se ljubi Bog ni pustil ukiniti in drugič je nova revolucionarna cerkev ostala prazna. Katoliške Cerkve brez Rima ni. Vse te omenjene države, so po preganjanjih, po prestanih mučenikstvih, po desetletjih trpljenja ostale vendarle katoliške. Bog ne šteje po dneh in tednih, on šteje po desetletjih. In kakor je bilo s Francijo, Mehiko, Rusijo, tako bo tudi drugod.«

Rumunija

s Par političnih. Tri nova ministrstva osnujejo v Rumuniji in sicer ministrstvo za oboroževanje, za narodne manjšine ter za vero in prosveto. — Novi predsednik rumunske vlade Duca je izjavil, da hoče zopet utrditi omajani ugled vlade in uradov, ozdraviti finance in ublažiti gospodarsko krizo. V političnih krogih vlada prepričanje, da bo liberalna Ducova vlada uvedla po zgledu drugih držav tudi v Rumuniji neke vrste diktaturo. Kmetijska stranka je baje odšla iz vlade, ker se ne strinja s samodržtvom in hoče ostati zvesta demokratičnim načelom.

Italija

s Drobiz. V hiši Petra Pahorja v Opatjem selu na Krasu je izbruhnil ogenj. Delo ognje-gasilstva je bilo zaman, ker se je pokazalo, da je nastal ogenj zaradi eksplozije vojnega streljiva, ki ga je brkone nabiral Pahor, da bi se preživljal. — Avtomobil je povozil v Boven 60letno Marijo Mlekuž. Zlomil ji je nogo. — Mnogo snega je padlo te dni v Idriji, v Črnem vrhu in na Colu. — Ogenj je uničil hišo Angela Petroviča na Vogerskem pri Gorici.

Avstrija

s Papežev blagoslov avstrijskim voditeljem. Na avstrijske romarje je imel sv. oče sledeči nagovor: »Članom avstrijske vlade, ki vodijo Avstrijo s tako odločnostjo in v tako krščanskem duhu, dajemo poseben blagoslov.

Zato čast Avstriji, našemu ljubljenu avstrijskemu narodu. Mi prosimo Vsemogočnega, naj bi vedno podpiral te krščanske može velikega srca in naj bi jih ščitil proti nepričakovani nevarnosti.

s Tudi tirolske kmete tarejo dolгови. Tirolski deželni kulturni svet je izdal spomenico, v kateri opozarja na nujnost ukrepov v pomoč ogroženemu kmetijstvu. Kot najvaž-

BANKA BARUCH

15. Rue Lafayette, Paris

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: BRUGELJA: No 3064-54 Bruxelles. FRASQUE: No 1117-84 Paris. HOLAN: DIDA: No 1488-86 Ned. West. LUKSEMBURG: No 8957 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice.

nejše vprašanje navaja razdolžitve tirolskega kmetijstva. Kmetijski dolгови znašajo 1280 milijonov, to je povprečno 48.000 Din na kmetijo ali 6720 Din na govedo ali 2720 Din na hektar obdelane zemlje. Nasproti tej strašni višini pa stoji razvrednotenje kmetijskih posestev za 50 odstotkov. Spomenica zaključuje: Obresti naj se prilagodijo donosu kmetij in naj se ustvarijo znosne možnosti odplačevanja.

s Razno. V Ljubelju so pokopali starega Straha. — V Dragančah na Zili je zapustil solno dolino slovenski rodoljub pd. Papež. — Osebe pod 18 let ne smejo po 8. uri zvečer z doma. — S Koroške so poslali že drugi transport narodnih socialistov v koncentracijsko taborišče v Wöllersdorf na Nizje Avstrijskem. — V Vrbi ob jezeru je umrl 82 letni oče Horn. — V nedeljo 26. novembra v pri-zori društvo v Zvabeku dve igri »Mati in gnada« in »Na dan sodbe«.

Bolgarija

s Drobiz. Sofijski trgovci so priredili velik protestni shod, na katerem so zahtevali, da se izda zakon o razdolžitvi. Ta zakon pa se mora nananašati na vse stanove in na vse državne zavode. Dolгови se ne smejo kar odpisati, temveč mora vsak dolžnik svoj dolg poravnati. — Pri zadnjih občinskih volitvah v Bolgariji so po izjavi bolgarskega notranjega ministra dobili največ glasov v mestih demokrati, potem cankovisti in na tretjem mestu so komunisti. Na deželi pa so na prvem mestu zemljoradniki, na drugem demokrati, na tretjem cankovisti in na četrtem komunisti. Okoli 30 višjih bolgarskih oficirjev, med njimi sedem generalov je bilo nepričakovano upokojenih. — Večja skupina bolgarskih trgovcev obišče decembra sovjetsko Rusijo. Bolgarska vlada je že dovolila ta obisk. — Glasilo bolgarskih katolikov »Istina« objavlja v svoji zadnji številki na uvodnem mestu spomenico bolgarskega katoliškega episkopata na vlado, v kateri ugotavlja vse krivice, ki se godijo bolgarskim katolikom na bolgarskih srednjih in ljudskih šolah. Kot navaja gornja spomenica bolgarskega katoliškega episkopata, silijo bolgarske šolske oblasti katoliško mladino, da mora hoditi k pravoslavnemu verouku. V spomenici nadalje protestirajo bolgarski katoliški škofje proti pobiranju davka tudi od onih katoliških otrok, ki ne obiskujejo bolgarskih državnih šol, ampak samo katoliške privatne šole. Bolgarski katoliški škofji zaključujejo spomenico na bolgarsko vlado z apelom: »Dajte nam one pravice, ki ste jih dali Judom, Armencem, Grkom in Turkom.«

Nemčija

s Pri »volitvah« v nemški parlament, ki so se vršile v nedeljo 12. novembra, je zmagal — kakor je bilo pričakovati — Hitler z ogromno večino. Avstrijsko časopisje piše, da bi Hitler ne dobil niti 50% glasov, če bi bile volitve svobodne. Nemški volivci so šli na volišče, kakor vojaški zavezanec, kadar jih kličejo pod zastavo. Te volitve so pokazale, da so Nemci pripravljeni na Hitlerjev poziv iti tudi na vojno. Sklicujoč se na velikanski volilni uspeh, namerava baje Hitler poslati posebne odposlance v Rim, Pariz in London, ki bi sporočili zahteve nove Hitlerjeve Nemčije. Med drugim Nemčija zahteva: Popolno enakopravnost. Če se vse države razorože, se razoroži tudi Nemčija, sicer pa se Nemčija oboroži ta-

ko ko druge države. Posarje in nekaj kolonij se vrne Nemčiji, glede Avstrije pa ima proste roke.

Turčija

s Bolgarsko vlado napada turško časopisje. Poroča, da Bolgarija preganja turško manjšino, ki šteje na Bolgarskem 1 milijon duš. Ko je bil Stambolijski na vladi, je bilo na Bolgarskem 1787 turških šol. Po padcu Stambolijskega pa so zaprli 854 turških šol. Sploh da se postopa s Turki na Bolgarskem tako, kakor postopajo hitlerjevci z Židi.

Poljska

s Poljska katoliška mladina spada med najbolj organizirane moči današnje poljske republike. Zveza poljske mladine (SMP) šteje to leto 275.000 članov, saj je samo letos pristopilo novih 52.000. Zveza poljske mladine je strogo izven politike, kakor to zahtevajo pravila Katoliške Akcije.

Rusija

s De krvavih bojov je prišlo na rusko-japonski meji. Sovjetske čete so z orožjem nastopile proti japonskim letalom in ladjam, ki so prešle sovjetsko mejo. Dve japonski pomorski bojni ladji sta bili potopljene blizu Kureščke, šest letal pa odstreljenih in je bilo pri tem 20 japonskih letalcev ubitih, oziroma ujetih.

Amerika

s To in ono. V Hibbingu Minn. je umrla Neža Golob, rojena v Lučah pri Ljubnem na Štajerskem. — Avtomobil je do smrti povozil v Ely Minn. Marka Kočevarja iz Božakovega pri Metliki. — V Jolietu so pokopali 74 letno Nežo Piskur iz Metlike, v Roch Springs Wyo. pa 48 letno Katarino Tavčar, roj. Subie. — V Jolietu je utonil 53 letni Martin Zugel iz Podzemlja v Beli krajini. — V Ottawu Ill. je preminul 75 letni Matija Strohen iz Straže pri Novem mestu. — V Butte Mont. so položili v grob 47 letnega Jurija Muhiča, doma iz Hinja pri Žužemberku. — V Beamz Pa. je umrl Tomo Berto, rodom Italijan, ki pa je živel 28 let med Slovenci in je bil tudi član več slovenskih društev, za katera je živo agitiral. Zadel ga je mrtvoud.

Drobne novice

Izvoz sladkorja v Češkoslovaški je v primeri z lanskim padel za 60 odstotkov.
700 metrov visok stolp hočejo postaviti v Parizu.
4800 km je dolga cementna avtomobilska cesta, ki veže ameriški državi Florida in Maine.
Sporazum o nenapadanju sta sklenili Poljska in Nemčija.
Novo romunsko vlado je sestavil liberalci Duca, ki je zbral okrog sebe samo svoje pristaješe.
Brzovlak je skočil s tira na španski železniški progi Madrid--Leon. Pet potnikov ubitih, mnogo ranjenih.
Amerika je priznala Sovjetsko Rusijo.
Za predsednika krščanske socialne stranke v Avstriji je izvoljen bivši trgovinski minister Zellmann.
90 novih vojnih aeroplanov je naročila Rusija na Poljskem.
Uvoz vina je prepovedala ameriška vlada.

Važnost časopisja

1.

L. 1929. je pisal naš Bogoljub sledeče: »Znano je, kako napreduje na Dunaju novodobno poganstvo. Leta 1927. ni bilo nič manj kot 31.000 nesrečnih oseb, ki so prijavile svoj izstop iz katoliške Cerkve. Lani jih tudi ni bilo veliko manj. Kako je moglo socialistično hujskanje, kako so mogli protivniki Cerkve doseči take uspehe? Poglejmo na časopisje — pa je rešena uganka. Dunaj in nižja Avstrija imata sicer skoraj izključno katoliško prebivalstvo, a vsa dežela je preplavljena s Cerkvi protivnimi časopisi. 22 jih je ter imajo dva in tričetrt milijona odjemalcev. Vsi krščanski dnevniki pa premorejo samo 144.000 naročnikov. Koliko katoličanov nosi težko krivdo na vesti, ker podpirajo protivno časopisje!

2.

Kakor o Nemški Avstriji je poročal isti list o razmerah v Franciji rekoč:

»Pariški duhovnik Bethlehem, prvobornik zoper kulturo nagote in zoper umazani tisk, je spisal knjigo z naslovom: »Tisk. Tam piše med drugim: »20 milijonov ljudi bere na Francoskem vsak dan svoj časopis. Naveda pa je, da ima tak bravec samo to za prav in da verjame samo to, kar mu časopis prežveči. Povsod pa mrgoli brezbožnih časopisov... Prepozno so katoličani spregledali in uvideli, da je od vseh šib, ki Francijo ogrožajo, slab tisk najstrašnejša šiba, ker je temelj vsega zla.«

3.

Nič drugače kot za Nemško Avstrijo in Francijo se glasi poročilo tudi za Španijo (Bogoljub 1931. str. 141): »El Debate«, edini res katoliški list na Španskem, je že nekaj tednov pred preobratom napovedoval, kaj je pričakovati in da je tako moralo priti, kajti — tako je pisal — »katoliški Španiji manjka katoliškega časopisja... Zmaga svobodomišelnih republikancev bo zmaga brezverskih in veri sovražnih časopisov... Boj se ni vršil ne zaradi monarhije ne zaradi republike, marveč šlo je za to, ali bo na Španskem prodrla krščanska državna misel v očistični obliki, ali pa bo špansko framacinstvo in svobodomišeltvo spravilo brezbožni materializem na krmilo, prav kakor je bilo pred 30 leti na Francoskem. Takrat je bila Francija v rokah brezvestnega časopisja...« Danes je pa tudi znano, da pri španskih občinskih volitvah niso zmagali republikanci marveč monarhisti, ki so zasedli 22.150 občinskih sedežev, dočim so jih republikanci priborili samo 5875. Ogromno zmago kralju zvestih občin so pa z lažjo pretvorili v poraz. Ta način državnega preobrata, ki je bil dobro pripravljen, bi se ne bil izvršil, če bi ne bilo premagalo v službi framacinstva stoječe časopisje.

Prav podobno je zaključil (l. 1931) češki dopisovalni urad »Vox« daljše razmotrivanje o cerkvenem preganjanju na Španskem takole: »Usodna pozabljenost španskih katoličanov je povzročila, da so zanemarjali katoliški tisk... Treba se je zavedati, da je pomankanje primerno razširjenega katoliškega tiska omogočilo sedanje preganjanje in izgon jezuitov iz dežele.«

4.

Po vsem tem se ne bomo čudili, da je msgr. Pizzardo rekel l. 1932 pri seji Katoliške akcije v Rimu: »Ko je bivši španski ministr-

Od bolečine
k ugodju

Prehlad, neuralgija, vročica in vsa neugodja, ki jih povzroča naporno življenje odpravimo, ako vzamemo Aspirin tablete. Pazite na Bayerjev križ. Ima ga vsaka tableta in vsak omot.

ASPIRIN

V. z. Jopela k. d. Zagreb, Gruzija 32.
Oglaš. je registr. pod št. 3497 od 1. III. 1933.

Naš ponos

So bili časi, naši stari očetje se jih še dobro spominjajo, ko je bil slovenski gospodar ob času požara vezan na pomoč sosedov, vaščanov. Ko mu je ogenj upepelil domačijo, je moral stopiti do oblasti s prošnjo, da mu da dovoljenje za prosjačnje. Potem pa je šel s culo na rami — preje ponosen in samostojen gospodar — prosit za družino kruha, prosit za vsak mali tramič.

Nerad in težko je šel naš človek tako pot. Razumljivo je zato, da so slovenski gospodarji s tako velikim veseljem pozdravili ustanovitev domače, slovenske zavarovalnice in da se je danes oklepajo že vsi z največjim zaupanjem. Kako tudi ne! S tem, da je pri Vzajemni zavarovalnici zavarovan, da plača letno premijo, ima trdno zavest, da mu ob času nesreče ne bo treba prositi. Ve, da mu bo domači zavod pomagal, postaviti uničena poslopja. Ve tudi, da njegovim otrokom ne bo treba iskati pri tujih ljudeh strehe.

Slovenski gospodar hoče ostati neodvisen, rad plača pri svojem domačem zavodu nekaj dinarjev letno, in ponosen je, da mu ni treba trkati na vrata drugih, kot nekateri pogorelci nedomačini še danes delajo po deželi. — Zato pa vsi slovenski gospodarji zavarujte pravi čas pri svoji, domači Vzajemni zavarovalnici!

ski predsednik Primo de Rivera obiskal Rim, je bil v njegovem spremstvu tudi neki Španec, ki je za posebno dragocen kelih žrtvoval cel milijon. Pa bi bil ta mož Cerkvi bolj koristil, če bi bil oni milijon porabil za katoliški časopis, ki naj bi ščitil in branil pravice svete Cerkve.«

KAJ JE NOVEGA

Izseljeniška nedelja je zopet tu

Praznik naše zveste ljubezni izseljencev do domovine in naroda doma, — domovine in naroda doma do svojih izseljencev bomo tudi letos praznovali prvo adventno nedeljo, 3. decembra.

Družba sv. Rafaela se tudi letos zaupno obrača do vseh gg. duhovnikov in vseh voditeljev naroda po celi Sloveniji z zaupno prošnjo, da tudi letos to nedeljo praznujejo v znamenju te naše zveste medsebojne ljubezni.

Stotisoči so odšli z doma na tuje ali po raznih državah sveta. Odšli so izpred naših oči. Ali so odšli tudi iz našega sreča? Bomo res pozabili na nje? Bomo res brezbržni za usodo in življenje teh stotisočev? Nam je res vseeno kako se jim godi, kako nam versko, narodno in gospodarsko poginjajo in propadajo?

Tega nikakor ne smemo! Nasprotno to nedeljo, kajne, bo vsaka, prav vsaka naša župnija brez izjeme, pokazala našim izseljencem, da jih ljubimo, da smo jim zvesti, da jih smatramo še za naše, čeprav so daleč zdoma. O kako jih bo to zveselilo, pokrepilo in navdušilo za našo skupno vero, za naš skupni narod in za naš skupni dom! Pokrepilo jih bo, da bodo ostali katoliški Slovenci, kjerkoli so! Mislili bodo na svoje domače, katere so zapustili in jim obnovili svojo zvestobo. Otroci na tujem se bodo spomnili svojih staršev, svojih sorodnikov in doma.

Kaj pa naj storimo na to izseljeniško nedeljo, 3. decembra, prvo adventno nedeljo?

1. V vseh naših cerkvah naj bo zjutraj obhajilna miza polna zlasti sorodnikov izseljencev, ki bodo zanje darovali sv. obhajilo.

2. Pri vseh sv. mašah se bo govorilo o naših izseljencih. Za gg. pridigarje je priložena posebna pridiga, katere jim nudi nekoliko misli za te govore.

3. Pri popoldanski službi božji naj se molijo litanije vseh svetnikov z molitvami »Za naše brate, ki jih ni tukaj.«

4. V dvoranah naj se priredi igra »Za srečo v nesrečo« (izdala Družba sv. Rafaela), petje, deklamacije in predavanja o izseljencih. Čisti dobiček naj bi se poslal Škofijske-mu izseljenškemu skladu.

5. Nabirajo naj se člani za Družbo sv. Rafaela. Članarina je 10 Din, ki je obenem naročnina na »Izseljeniški Vestnik«. Sprejme se vsak, tudi najmanjši dar.

6. Vsaka hiša, ki ima koga na tujem, z doma kjerkoli, naj si preskrbi skupno pismo našim izseljencem. Iztis stane 25 par. Naroča se pri Družbi sv. Rafaela. To pismo naj podpiše domač g. župnik in družina in naj se ta dan pošlje izseljencem.

7. Glede cerkvenih darovanj opozarja Družba sv. Rafaela na oklic obeh Škofijskih izseljenških skladov.

Zahvala

Uprava »Domoljuba« mi je izplačala Din 1000 podpore, ker mi je kot naročniku lista pogorela stanovanjska hiša. Za to podporo se toplo zahvaljujem in bom »Domoljubu« ostal zvest še nadalje ter ga povsod priporočal.

Rakična 33 pri Borovnici.

Ivan Petrovič, l. r.

Potrdilo in zahvala

Podpisani Alojzij Mole, posestnik v Vrzdenču št. 18, pošta Horjul, hvaležno potrjuje prejem požarne podpore v znesku 1000 Din (en tisoč dinarjev), ki mi jo je potom Kmetijskega društva v Horjulu, kjer imam »Domoljub« naročenega, dne 17. avgusta nakazala uprava tega lista, ker mi je dne 3. avgusta 1933 pogorela stanovanjska hiša.

Alojzij Mole, l. r.

Osebne vesti

d 93. leto je ravnokar vrgla čez rame Elizabeta Weltova roj. Potočnik iz Rošpoha pri Mariboru. Je najstarejša članica križarske ženske zveze. Daj Bog Elizabeti učkati vsaj še deseti križ!

d 85 let je dopolnil v Novem mestu biserni mašnik g. Rome Jožef. Bog ga živi!

d 70 letnico rojstva je obhajala g. Minka Smole, priznana inštruktorica in vzgojiteljica v Škofji Loki. Na mnoga leta!

d 60 let je doživel te dni slovenski pesnik in pisatelj g. Engelbert Gangl. Znana je med drugimi lepa njegova belokranjska povest

IGNACIJ NAROB, TAPETNIK, GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 16 (PRI LEVU)

»Trije rodovi«. Nekateri Ganglove mladinske domorodne in zlasti nabožne pesmi iz prejšnje dobe so res prisrčne in je škoda, da se pesmi-ke v slovenskih čitankah ne uvažujejo več tako kot zaslужijo. V zadnjem času je g. Gangl posvetil vse svoje sile Sokolu kraljevine Jugoslavije in mu je prvi podstarosta.

Domače novice

d Pismo naroda doma, narodu na tujem. Družba sv. Rafaela je izdala posebno pismo za naše izseljence, katerega naj bi sorodniki izseljencev za izseljeniško nedeljo (3. decembra) pisali svojcem, ki so z doma kjerkoli na tujem. Pismo je pisano v jako prisrčnem tonu in ne bo zgrešilo svojega namena, pri vseh, ki ga bodo dobili. Vsakemu Slovincu na tujem bo izvabilo solzo domotožja v oko. Pismo smo razposlali po vseh župnijah. Oglasite se zanj v župnišču. Iztis je 25 para. Naroča se pri Družbi sv. Rafaela, Delavska zbornica, Ljubljana. Kdor ga naroči po pošti naj pošlje znamko za odgovor.

d Pretakanje mleka po ljubljanskih ulicah. Pretakanje mleka po ulicah je iz higijskih ozirov najstrožje prepovedano. Kljub visokim kaznim še vedno nekatere mlekarice pretakajo po cestah mleko iz ene posode v drugo. Mestno tržno nadzorstvo bo v bodoče vsakega, ki ga zaloti pri pretakanju mleka, kaznovalo z najvišjo kaznijo, v opetovanem slučaju pa se mu bo prepovedal uvoz mleka v Ljubljano. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani.

d Tri naloge. Glasilo slovenskih trgovcev piše: Varčevanje na vsej črti, je prva naloga, ki mora biti z novim državnim proračunom

izvedena. Davčna olajšava gospodarstvu je druga naloga in odprava vseh davčnih neenakosti je tretja. Te tri naloge naj izvede skupščina pri novem proračunu in gospodarstvu bo pomagala, državi pa drugo leto povečala s tem dohodke.

d Čevljarji so zborovali 17. novembra v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani. Na dnevnem redu je bil: ugovor proti inozemski konkurenci. V znak protesta so bile ta dan vse ljubljanske čevljarjske delavnice zaprte.

d Nova cesta. Okrajni cestni odbor v Ptuj je prišel te dni z gradnjo nove občinske ceste. Naval delavcev iz revnih Haloz, ki čakajo zaposlitve, je tako velik, da se je cestni odbor odločil, delavce vsakih 14 dni zamenjati.

d Šolski odbor v Ihanu pri Domžalah je sklenil, da bo v času hudega mraza dobil vsak učenec skodelico čaja, kar je gotovo hvalevredno. Otroci bodo prejeli čaj takoj po prihodu v šolo. V ta namen je bil za tekoči mesec določen prvi obrok petsto dinarjev. Mnogo otrok ima uro hoda do šole. — Ali bi ne bilo ceneje in za kmetijstvo in otroke koristneje, da bi dobili namesto čaja toplo mleko?

d Zavarovanje šolarjev proti nezgodam.

V sporazumu z ministrom za socialno politiko in narodno zdravje je minister za trgovino in industrijo izdal pravilnik o zavarovanju učencev pred nesrečnimi slučajmi. Po tem pravilniku morajo biti učenci srednjih tehničnih in strokovnih obrtnih šol, ki imajo razen teoretičnega pouka tudi praktične vaje v šolskih delavnicah, laboratorijih in na terenu, kakor tudi med politično prakso, zavarovani pred nesrečnimi slučajmi. Smoter zavarovanja je, da se učenec zagotovi gmotna podpora in da odškodnina, če se ponesreči pri delu in vajah Zavarovanje učencev pri zavarovalnicah bo izvršila šolska uprava na podlagi neposredno poslanih ji ponudb od najmanj treh zavarovalnic ter na podlagi cenitve posebne komisije. Zavarovanje učencev velja za šolsko leto in sicer od 10. septembra enega leta do 10. septembra drugega leta ter mora vsako leto obnoviti. Zavarovalna polica se glasi na ime šole. Pogodba o zavarovanju učencev mora vsebovati obvezo za zavarovalnico, da bo za vsakega učenca v slučaju nesreče izplačala 50.000 Din, če bi postal stalno nesposoben, če bi pa postal samo delno trajno nesposoben, pa tisti del zneska, ki ustreza stopnji invalidnosti. V slučaju začasne invalidnosti mora zavarovalnica plačati 3.000 Din, v slučaju učenceve smrti zaradi nesrečnega slučaja mora pa roditeljem odnosno varuhom, ki učence šolajo, izplačati celo zavarovalnino 50.000 dinarjev ter 5.000 Din za pogrebne stroške. Vsak učenec mora plačati določen znesek, kakor hitro se bo šolska uprava odločila za najugodnejšo ponudbo zavarovalnic.

d Glede novih železniških cen pišejo, da ne bodo dosegle svojega namena, namreč ne bodo povečale potniškega prometa in s tem dohodkov železnic. Potniški promet je vsled težkih razmer zelo nazadovaj. Zagrebške Novosti poročajo, da se kmetje sploh ne vozijo več po železnici v Zagreb, ampak prihajajo v mesto večinoma peš ali pa na vozovih. Po 1. novembru se bo kmet še manj vozil z železnico, zakaj z novo tarifo se je podražila vožnja v III. razredu za 11 do 16 odstotkov. Le v enem pogledu je imela železnica srečno roko in to pri uvedbi krajevnih vlakov z znižanimi cenami. Vsled tega bo marsikatero avtobusno podjetje moralo prenehati. »Trg list« pravi:

da je to morda v prilog železnicam, ne pa narodnemu gospodarstvu.

d 23.000 Din je nekdo ukradel gospodarju Stefanu Uleni v Lipovcih v beltiški župniji v Slov. krajini. Ne držite denarja doma!

d Čuvajte zlatnike! Opozorjeni smo, da hodijo okrog ljudi razni prekupčevalci in izvajajo od njih za nizko ceno zlatnike, katere potem z velikim zaslužkom prodajo naprej. Zadrage zlasti posojilnice so poklicane, da nečedni posel agentov onemogočijo s tem, da ljudi o položaju poučijo in po potrebi same vršijo vnovčevanje zlatnikov za svoje člane in za vlagatelje. Narodna banka plačuje sedaj avstrijske zlatnike 10 kronske po 156 Din, avstrijske zlatnike 20 kronske po 312 Din, avstrijske male dukate po 176 Din, napoleonore po 312 Din.

d Bombni napad? Iz Šmartna pri Litiji poročajo: V noči od ponedeljka na torek pretekli teden je bil izvršen bombni napad na našega čupana Strmana Jožefa v Mali Kostreznici. Človeških žrtev k sreči ni bilo, pač pa so v izloženih oknih zdrobljene šipe in notri zložena posoda.

d Kotel, zbiralec za kisik je eksplodiral v tovarni na Jesenicah. Razbita so okna in tudi sicer ima livarna precej škode. Človeških žrtev ni bilo.

Med brati Hrvati

d Blagoslov temeljnega kamna za dekliški internat pri gimnaziji na Krku je izvršil te dni sam krški škof g. dr. Josip Srebrnič.

d Na temelje krščanske cerkve iz šestega stoletja so naleteli delavci pri kopanju v Majdanu pri Splitu.

d Novo šolo građe v Zečevu pri Rogoznici in sicer vzajemno šibeniška občina in banovina. Dograjani pa sta bili te dni v šibeniški občini še dve šolski poslopji v Krčulju in Jarebinjaku. Vendar s poukom niso pričeli, ker še niso imenovane učne moči.

d 13 milijonov kubičnih metrov vode porabi letno Zagreb.

d Reke naraščajo in prestopajo bregove na Hrvatskem. Kolpa, 7 m bolj globoka kot običajno, je poplavila nad 1000 juter zemlje. Tudi Sava stalno narašča in grozi, da bo podela nasipe. Za enkrat sta najbolj ogroženi Letina in Graduška. — Močno so narastli pritoki Save, tako Una s pritokom Sano. Pri Kostajnici je Una prestopila bregove in ustvarila velikansko jezero. — Niže v Bosni se je Una tudi že razlila in so morali okoli Bihaća izprazniti več vasi. — V Hrvatskem Zagorju je Krapina ušla iz struge in je vsa glavna zagorska dolina pod vodo. V Čakovcu so vsled narasle Drave že vse kleti pod vodo. Valovi so odnesli lesen most v Prelogu. V okoliške vasi so poslali vojaške patrulje, da priskočijo, če bo treba, prebivalstvu na pomoč.

d Tudi Zagreb bo gradil nove šolske stavbe. Zagrebški mestni šolski odbor je sprejel proračun za ljudske šole za leto 1934. Ta proračun je za 95.000 dinarjev višji kakor letošnji, ker so otvorene nove šole ki še nimajo potrebne opreme. Proračun znaša skupaj 2.460.000 Din. Odbor je dalje razpravljal o vprašanju graditve novih poslopj za ljudske šole in prišel do zaključka, da so nujno potrebne štiri nova šolska poslopja in sicer na Trešnjem, v Gornjem gradu, na Martinovski in na Sigečici. V mestnem proračunu za leto 1934 se mora zagotoviti zgradba vsaj ene šole, ostale pa bi se zgradile v naslednjih letih, vsako leto po ena.

Slabe in trudne

se počutiljo starejše osebe. Srednja prebava, napetost, nerazpoloženje, živčna utrujenost, arteriosklerza, hemeroidi in obolelost jim grenijo življenje.

Redno uživanje zdravilnega PLANINKA ČAJA BAHOVEC odlično deluje vsled svoje kričistilne in svoje kričsežne lastnosti pri vseh gornjih nadlogah, s tem, da pospešuje prebavo, odstranjuje napetosti, žene na vodo in tako spravi organizem zopet v

norma no stanje. Prerite še danes z rednim u jvanjem, to pa ed note s pristnim PLANINKA-ČAJEM BAHOVEC ki ga dobite v vsaki apoteki v pl mbiranih zavitkih in z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. Bahovec, Ljubljana

Reg. br. 12208 0 V. 11. 1931

d Da se pomaga revnemu prebivalstvu. Zastopnik zagrebske banke uprave in ravnatelj Zveze za pospeševanje tujškega prometa sta odpotovala v vsa kopalšišna mesta Hrvatskega Primorja, da pregledata, katera javna dela bi bilo treba izvršiti, da se pomaga revnemu prebivalstvu, obenem pa ustvarijo boljši pogoji za tujski promet. Po poročilu, ki sta ga oba podala na posebni konferenci, je izjavil ban dr. Perović, da se bo izdalo za javna dela v Hrvatskem Primorju 30 milijonov dinarjev. Ta vsota se bo izdala še to zimo.

d 8000 brezposelnih šteje ta čas Zagreb.

d Več kot 10.000 rib je poginilo v kanalu kralja Petra v Vojvodini. Vodo je okužila neka tovarna.

d Verske razmere na otoku Visu. Otok Vis, ki ima štiri mesta, namreč Vis, Veloselo, Podspilje in Komiža, šteje okrog 10.000 prebivalcev. Med prebivalci je kakih 200 pravoslavnikov, drugi so katoličani. Do konca leta 1925 sploh ni bilo pravoslavnikov razen kakšne uradniške rodbine, posebno med orožniki in finančnimi stražniki. Ob priliki agitacije za agrarno reformo proti koncu leta 1925 je prestopilo v pravoslavje okrog 250 ljudi, od katerih se je pozneje kakih 50 vrnilo v naročje katoliške cerkve. Tako tvorijo danes na Visu pravoslavni petdeseti del celotnega prebivalstva in ne deseti del kakor so pred kratkim pisali nekateri časopisi, ki so trdili, da je na Visu okrog 1000 pravoslavnikov prebivalcev, ozir. 180 pravoslavnikov družin.

Iz naše prestolice

d Državni proračun za leto 1934-35 je finančni minister že izročil narodni skupščini v pretres. Država bo predvidoma imela skupno deset milijard in 171 milijonov izdatkov (dobro pol milijarde manj, kakor v tem letu). V kritje teh izdatkov bodo dobili iz različnih davšin, trošarin monopolov in iz državnih podjetij ravno tako svoto, tako, da bo proračun uravnotežen. O posameznih postavkah proračuna bo sedaj razpravljala narodna skupščina.

d Bolgarski princ Ciril se je na povratku iz Italije ustavil v Belgradu, kjer ga je sprejel kralj Aleksander, čigar gost je Ciril dva dni.

d Kaznovani izdajalec. Dne 16. novembra so v Belgradu obesili Lujo Mičiča, podpolkovnika v pokoju. Sodisce za zaščito države je imenovanega obsodilo na smrt radi špijonaže v korist dveh tujih držav.

d Po zakonu o obvezni telesni vzgoji bo telesna vzgoja obvezna za vsa moška in ženska deca po končani ljudski šoli še do 20. leta.

d Srbski in hrvatski listi objavljajo vprašanje senatorja dr. Ivana Majstrovića, ki je naperjeno proti temu, da bi se dovolila v Jugoslaviji naselitev 350 židovskim družinam, pribežavšim iz Nemčije.

d Nekoliko prezgodaj. Te dni je bil v Beranah sklenjen redak. Vzela sta se diplomirani dijak trgovske akademije Bogdan Djanić in Kosara Sajčić, ki je stara šele 13 let,

Kosara je sirota in jo je vzgajal stric, ki je odklonil Djanića, ko je prišel prosit za Kosarino roko, češ, da mu tako mlade ne more dati. Bogdan pa ni odnehal in naposled je tudi stric pristal na ženitev.

— Vaši lasje, gospoda, so Vaš najlepši kras. Da taki tudi ostanejo, je potrebna pravilna nega s sredstvom, izdelanim na medicinski podlagi in sposobnim, da ohranja, čisti in varuje temen in lasišče. Tako priznana sredstvo je Fellerjeva Elsa Tannochina pomada za rast las, ki odpravlja prhljaj, preprečuje izpadanje las in prežgodnje osivenje ter obdrži lase mehke in gibčne. Njena posebna odbrina pa je v tem, da ohrani lasem naravno sijaj in barvo, ne da bi dražila kožo. Po pošti pošljite 2 lončkar z zavojnico in poštino vred za 45 Din lekarnar Eugen V. Feller, Stubica-Donja, Elsa trg br. 16 (Savska banovina).

Nesreče

d Kozolec z osmimi okni je zgorel posestniku Janezu Dolencu v Lučinah nad Gorenjo vasjo.

d Ko je brila silna burja. Po vsem Hrvatskem Primorju je oni teden brila silna burja, ki je zatekla starega Josipa Linića, ko se je zvečer vračal domov v Cerno. Na cesti pod Kamenjakom je bila burja tako huda, da je vrgla Linića na tla. Linić je pri tem udaril z glavo ob kamen in oblezel mrtev.

d Ko je kopal ilovico. Delavec Ivan Petrijan je bil zaposlen v opekarni v Puconcih v Slovenski Krajini. Ko je kopal ilovico, se je odrgala velika plast zemlje in podsula delavca. Njegovi tovariši so takoj priskočili na pomoč in ga odkopali, pa je bilo prepozno. Petrijan je bil že mrtev.

d Posledice hude nevihte. Nad Krapino je zadnje čase divjala nekaj dni nevihta, ki je imela za posledico tudi en smrten primer. Nesreča se je pripetila v vasi Preseki, v občini Petrovsko. Nevihta je podrli severno steno neke kmetske hiše, last kmeta Andreja Svešnjaka, ki je tedaj spal v hiši skupaj s svojo družino. Strašen hrust je prebudil domačine, ki so v grozi zbežali iz hiše. Nihče pa se ni spomnil očeta. Ko so opazili, da ga ni, so skočili v hišo, kjer so videli na kraju, kjer je bila njegova postelja, več kup ruševin. Ko so odmetali podrtine, so odkopali truplo smrtno ponesrečenega očeta.

Novi grobovi

d Umrl je v ljubljanski bolnišnici zvest naročnik našega lista g. Ivan Jerman, delavec pri banovinski cesti v Sopoti. Pokopali so ga 11. novembra v Ljubljani. Pokoj njegovi duši, žalujočim pa naše iskreno sožalje!

d Naj zmisli kdor slepoto ljubi sveta.... V Vitanju je umrl tajnik posojilnice Josip Vester. — V Kranju je zaspal v Gospodu industrijalec Edmund Koebek. — V Sobračah pri St. Vidu je odšel v večnost Anton Lokar. — V Stični je mirno v Gospodu zaspala Mariča Erjavec, roj. Miklavčič. — Pri Sv. Miklavžu pri Mariboru je po dolgi bolezni umrl župan Jakob Florjančič. — Pri Sv. Antonu v Slov

goricah so pokopali gostilničarja Mihaela Podgorska. — V Celju je zapel mrtvaški zvon soprogi trg. poslovodje Justa Konhajzler. — V krški bolnišnici je podlegel operaciji 48letni veleposestnik itd. Ivan Murko, rodom iz Ribnice na Pohorju. — Na farnem pokopališču v Moravčah je legla v grob posestnica Ivana Majdič, poročena Majdič. — V Svečini je zapel mrtvaški zvon šolskemu upravitelju Josipu Bercetu. — V Stražišču pri Kranju je odšel po plačilo na oni svet posestnik in trgovec Jakob Bajželj. — Na Viču so pokopali poštnega zvančnika Svetliča Ivana. — V Ljubljani so umrli: Katarina Drnovšek, bivši ljubljanski župan Peter Grasselli in profesor Ljudevit Mlakar. — Naj počivajo v miru! Preostalim sožalje!

Razno

d Brez rok, a najboljša v šoli. V vasi Zalogovcu pri Varvaru so pred nekaj leti preišči odgrizli obe roki deklici Miladi Marjanovičevi. Otrok nima niti prstov, niti dlani. Ko je nekoliko odrasla, pa se je izkazala za zelo bistro ter jo je učitelj le sprejel v šolo. Učitelj žepič in učiteljica Nikolič sta otroka poučevala v branju in pisanju. V branju je otrok zelo hitro napredoval in počasi je napredoval tudi v pisanju. Deklica drži svinčnik med obema okrnjenima rokama ter piše zelo lepo, najlepše v šoli. Sedaj je dovršila četrty razred ter je med vsemi otroci najboljša v šoli.

V jeseni se jih mnogo poda na izlete, in to upravičeno, ker je v naravi v tem letnem času večkrat še lepše, kot spomladi. Slabo je samo to, ker mnogi pozabijo, da je nastopila jesen, da so črni kraji in večeri hladni. In kaj je posledica takih izletov? Prehlajenje, ki ga moramo pregnati, da se izognemo neprijetnim in zdravju nevarnim boleznim. V ta namen nam najbolje služi Aspirin-Bayer tablete. Težje nikarte pozabiti!

d Zaščita države. Dne 14. novembra so bili pred belgrajskim sodiščem za zaščito države obsojeni: Čedomir Plečević, odvetnik iz Arangelovca na poldrugo leto, Živadin Petrovič uradnik iz Arangelovca pa tudi na poldrugo leto strogega zapora.

n Godbeno društvo v Domžalah uprizori v nedeljo 26. t. m. ob 4 popol. v svojem domu: »Roksi, veseligrig v treh dejanjih. Sodeluje tudi društveni orkester.

n »Veleturist«, na odru Kat. prosv. društva v Sv. Jakobu ob Savi. 26. nov. ob 5. uri popoldne. Vstopnice.

Kotvratno avtogiro-letalo. Letalo brez kril, ki ga vidimo je najnovejšo delo pionirja avtogiro-letal, Spanca De La Cierva. Letalo je pomembno radi tega, ker ga je mogoče ob slehernem poletu voditi bodisi v višino, naprej v stran ali nazaj z enim in istim krmilom.

Kaj pripovedujejo slov. pregovori o pijanstvu

I. Šalelj.

Grlo zapravi več hiš, kakor vojska, grom in blisk.

Kdor da svojemu grlu na voljo, pade v tugo in nevoljo.

Kdor po veliko pije, premalo izpije.

Kdor preveč pije, malo popije.

Kdor preveč pije, prenašajo izpije.

Kdor se z mokrim bratom (pijanec) druži, ne bo dolgo suh.

Kdor se z vinom opije, se stregi; a kdor se s kruhom, teško.

Kdor v jezi pije in v žalosti molči, nikdar dolgo ne živi.

Kdor veliko pije, ga kmalu zvije.

Kjer je lodrica, tam je pravica.

Kjer je bona pijanka, gre povodenj skozi hišo.

Ko je vinjena glava, marsikaj iz srca priplava.

Krčmarjeva kreda pijanec rada dvoje piše.

Kruhova pijanost je najhujša.

Mlad pijanec — star ubohek.

Na srečo treznih, na jenzko pijanih (je resnica).

Ni vsak pijanec v ribi rojen.

Pijan je, da bi žabe vikal.

Pijen je, da ne loči meseca od sonca.

Na Sisaški gori, kjer je Mozes prejel 10 zapovedi, je na vrhu postavljen križ, kamor roma vedno dosti romarjev.

Pijan, kakor boja mavra.

Pijan, kakor kmečka nevesta.

Pijan, kakor metla.

Pijan, kakor prasec.

Pijancu se ogni s senenim vozom!

Pijanec ima dva angela varuha.

Pijanec ima tri lastnosti: moder je, močan in bogat.

Pijanec je večni trpinec.

Pijanec se spreobrne, kadar se v jamo zvrne.

Pijanec konj dobro ve za krmo.

Pijanka — ciganka.

Pitje in kajenje, ti krajata življenje.

Pitni bratje v mladosti, siromaštva svatje v starosti.

Strast pijančevanja je rja, ki zdravje izpodjedla.

Ta se je v vinu utopil.

Tak pijanec je, da bi za kupico vina už gnal na semenj.

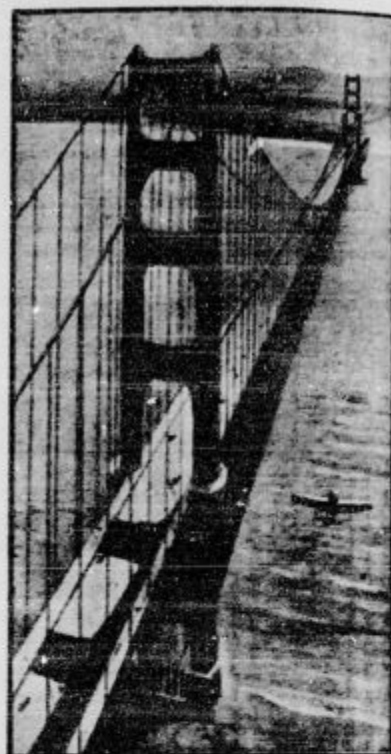
Trezn misli, pijan pove.

V kupici se jih je več utopilo, nego v morju utonilo.

Več je ljudi pomrlo od jedi in pitja, kakor od gladi in žoje.

Zdeha se mu po polnem vinakem piskru, kakor lačnemu volku po jartji erkovini.

Žena pusta, mož gotovo pijanec.

Največji most na svetu. Čez zaliv v San Franciscu v Ameriki so začeli delati most, ki bo največji na svetu. Dolg bo 7,5 km ter bo veljal 75 milijonov dolarjev.

Radio

Program Radio Ljubljane 25.—30. novembra 1933

Vsak delavnik: 12.15 Plošče, 12.45 Poročila, 13.00 Čas, plošče, 23.00 Konec. — Četrtek, 23. novembra: 18.00 Pridobitnost kmečke gospodinjne, 18.50 Pogovor s poslušalci, 19.00 Srbohrvaščina, 19.50 Plošče po željah, 20.00 Proslava sv. Cecilije, zaščitnice glasbe: 1. Glasbeno predavanje, 2. Koncert pevskega zbora »Ljubljane«, 3. Religiozna glasba na ploščah, 22.00 Čas, poročila, Radio orkester. — Petek, 24. novembra: 11.00 Šolska ura: Jesen v naravi, 18.00 Plošče, 18.50 Ustvarjalec in zajednica, 19.00 Školstvo, 19.50 Izleti za nedeljo, 20.00 Prenos iz Zagreba, 22.00 Čas, poročila, Radio-jazz. — Sobota, 25. novembra: 18.00 Plošče, stanje cest, 18.50 Zabayno predavanje, 19.00 Ljudski nauk o dobrem in zlu, 19.50 Zunanji politični pregled, 20.00 Radio orkester. Vmes instrumentalni sol. vločki čela in klarineta, 21.00 Dvojboj na harmoniki: Bricelj & Magister, 21.50 Čas, poročila, 21.50 Radio orkester. — Nedelja, 26. novembra: 8.15 Poročila, 8.30 Gimnastika, 9.00 Versko predavanje, 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve, 10.00 Predavanje za delavce, 10.30 Oneretne arije duete pojeta s spremljevanjem Radio orkestra ga. Spanova in g. Janko, 11.50 Jugoslovanska glasba, Radio orkester, 12.00 Čas, plošče, 16.00 Iz sadjarstva in vinarstva, 16.50 Pevski koncert del. zv. »Svoboda« iz Javornika, 17.50 Plošče, 20.50 Prenos iz Belgrada, 22.00 Čas, poročila, Radio-jazz. — Ponedeljek, 27. novembra: 18.00 Gospodinja in zdrava prehrana, 18.50 Ljubljanski gostilničarji, 19.00 Plošče, 19.50 Na meji Orienta, 20.00 Lahka glasba, Radio orkester, 20.30 Harmonika solo, g. Stanko, 21.00 Opera korepeticija, izvajajo gđc. Sokova in g. Jelačin, 20.45 Čas, poročila, 22.05 Plošče (Valčkova ura). — Torek, 28. novembra: 11.00 Šolska ura: Pravilno nošenje knjig, 18.00 Otroški koncert, 18.50 Plošče, 19.00 Francoščina, 19.50 Moja pot po Norveški, 20.00 Duet citrašev Ahačič iz Vrčica, vmes poje kuplete g. Bajde, 21.00 Prenos iz Belgrada: Albanska narodna muzika, 22.00 Čas, poročila, 22.50 Angleške plošče. — Sreda, 29. novembra: 18.00 Komorna glasba, Radio kvintet, 18.50 Radio orkester, 19.00 Dubrovnik in Dalmacija, 19.50 Literarna ura: Kmetje v Lovčevih zapiskih, 20.00 Prenos opere iz Ljubljane, vmes ča in poročila.

PO DOMOVINI

Obresti v starih časih

Naziranje o obrestih je zdaj bistveno drugačno, kakor je bilo v prejšnjih časih, in lahko smo prepričani, da bo tudi v bodoče drugačno, kakor je zdaj. Vsekakor vidimo tudi zdaj prizadevanje znižati čim bolj obresti, ki pomenijo v bistvu dohodek brez vsakega dela. Bili so časi, ko je bilo sploh prepovedano jemati obresti. Dočim je bilo pri Rimljanih pobiranje obresti urejeno s posebnim zakonom, je stalo krščanstvo na stališču, da se obresti upirajo moralnemu čutu in božji postavi. Zdaj seveda v krščanskem svetu o tem stališču ni več duha in sluha. In to je nesreča za nas vse.

Nummus nummum non parit, denar ne plodi denarja, to je bilo v onih časih skoraj splošno prepričanje. Obresti so bile isto, kar je oduševstvo. V začetku je veljala prepoved jemati obresti samo za duhovščino. Cerkevna zborna l. 214. in 325. sta določila stroge kazni za duhovnike, ki bi posojali na obresti. Polagoma je cerkev razširila prepoved jemati obresti tudi na lajke. Tako prepoved je iz-

dal papež Leo I. l. 443., splošno se je pa uveljavila proti koncu 8. stoletja.

Na podlagi cerkvenih nazorov je začela tudi posvetna oblast obsojati obresti. Cerkevni zbor leta 1311 je določil, da ne velja noben posvetni zakon, ki se protivi načelu, da je oduševstvo (obresti) nedovoljeno. — Sodnike, ki bi tega načela ne priznavali, je treba izobčiti iz cerkve. Za oduševstvo so bile določene stroge kazni. Vse to pa ni nič pomagalo, oduševstvo se je kljub temu jemalo obresti, ki so dosegle včasih celo 20 odstotkov. Zlasti judje so posojali denar na obresti, sklicujoč se na sveto pismo, ki pravi: »Ne daj bratu svojemu denarja na obresti, niti blaga niti katerekoli druge stvari, pač pa tujeu. Bratu svojemu pa posodi brez obresti to, kar potrebuje.« — Sklicujoč se na te besede, so židje ulemeljvali posojanje denarja kristjanom na obresti. Prepovedi oduševstva odnosno obrestij so začele izgubljati svoj pomen zlasti od 14. stoletja, ko so prinesli živahniji trgovski stiki potrebo po kapitalu proti obrestim.

Prvi plen

(Peče pri Moravčah.)

Oni dan enkrat se je krepek, korajžen fant vračal iz mlina domov, družbo mu je pa delal še korajžnejši Sultan. Po pasji navadi pa je ta zvesti spremljevalec obvohal vse ogle in spetoma je začel tudi med koruzo na njivi, odkoder se je pa kmalu vrnil s groznim lajanjem, podeč pred seboj čudno mrcino. Fantu so najprej stopili lasje pokonci, a se je hitro znešel, vzel nož v roke in bil pripravljen na boj. Pa ni bilo treba, kajti pes je že držal pošast z zobmi in nogami. Vzel je torej svoj

pas in z združenimi močmi sta jo ukrotila, potem pa zavlekla na domače dvorišče, kjer je pes začel ponosno oznanjati, da ima plen. Skrbna mati vdiva se je kajpak prebudila, misleč, da so prišli k hiši prijatelji tuje lastnine. Začela je klicati na pomoč in brž so pritekli vaški fantje, vsak po svoje oborožen. Pa jim ni bilo treba stopiti v akcijo. Na licu mesta jih je naš junak nekam začudeno pogledal, samozavestno stoječ z eno nogo na ubitem jazbecu, potem pa se jim je zahvalil za dobro voljo ter jih povabil za nedeljo na likof, kjer so obhajali v vselem razpoloženju krstno slavo novega lovca.

Igra »Jurček« (Mekinje.)

»Šišenski gledališki oder« bo v nedeljo, 26. novembra gostoval v tuk. Društvenem domu. Priredil bo pravljitno veseligo »Jurček« s petjem in godbo v štirih dejanjih. Začetek ob polštirih popoldne. Kdor si hoče privoščiti par veselih ur prijetne zabave, bo prišel na svoj račun.

RAZNO

(Sneberje — Zadobrova)

Igralci so pri nas zopet oživel. Igrali so že dve predstavi: Finžgarjevega »Divjega Lovca«, preteklo nedeljo pa »Zlatarjevo Zlato«. Da bomo naše gledalce zopet zadovoljili, bomo v nedeljo, 26. t. m. ob 3 pop. vprizorili na našem odru »Dobrega vojaka Švejca« v 14 slikah. — Pretekli teden je umrla v Sp. Zadobrovi Ivana Babnik, hči bivšega obč. odb. Bolehala je delj časa. Da je bila priljubljena ne samo med svojimi domačini, ampak tudi med svojimi sodelavkami, je pričal njen pogreb. Počivaj v miru.

Spomenik vojnim žrtvam (Trebnje)

Opozarjamo še enkrat na slovesno odkritje spomenika trebanjskim žrtvam svetovne vojne, ki bo v nedeljo, dne 26. novembra v Trebnjem. Spored slovesnosti je takle: Ob 10 dop. bo v župni cerkvi sv. maša za vojne žrtve trebanjske župnije. Cerkevni govor ima bivši vojni kurat g. Fr. Bonač. Popoldne ob dveh bodo v cerkvi litanije, nato pred cerkvijo odkritje spomenika in molitve za padle vojake. Mešani in moški zbor pojeta žalostinke. Nadaljnji spored se vrši v dvorani Prosvetnega doma. Pevski zbori bodo prepevali slovesnosti primerne pesmi, vmes bodo deklamacije mladine, gosp. kurat Bonač se bo spominjal padlih junakov, stari bojevnik bodo sporočali svoje pozdrave. Za konec bomo videli lepo otroško igro »Pod božičnim drevesom«. Pridite vsi, prav vsi! Darila, vstopnina, dobiček srečelova — naj rešijo težkih dolgov nas okova.

Po najnovejši modi (Sostro)

Pri nas se dogajajo same moderne reči. Zaenkrat bode omenjen dvakratni poskusni vlom v trgovino g. Terezije Černe; prvkrat so vlomilci prestrigli žično ograjo, in s čudovito spret-

RAZNO

Novo zvonilo. Zdi se, da bo sčasoma celo bro-nastim zvonovom odzvonilo in bodo morali iti v pokoj. Zadnja leta so jih zlasti po Ameriki že ponekod izpodrinili tako zvani »chimes«. Najprej se je umaknili mali zvonci izpred oltarjev, potem pa se veliki iz zvonika. Toda ker je bila doslej cena »chimesov« visoka, višja kot običajnih zvonov, si jih niso mogle mnoge cerkve omiliti. Te dni pa so v South New Jersey preizkusili novo zvonilo, ki obeta biti cenejši in lepši, kot vsa dosedanja. Celo naše potrkanje bo prišlo po njem ob sloves. Samo zvonarji bodo na slabšem. S starimi zvonovi je lahko veak zvonil, da je le znal vrv vleči. Malo več znanja je bilo treba za »chimes«. Pri najnovejšem zvonilu bo moral pa zvonar biti že en kos organista, ali vsaj za silo izvežban tipkar. Pač pa mu ne bo treba v kak zvonik lazi. Doma bo imel neki aparat, podoben pisalnemu ali računalnemu stroju.

Naš gospod župnik

Spisala Helena Haluschka iz nemščine
prevedla Marija Kmetova

Ce se je upala »La Pepie« takole govoriti z župnikom, tedaj je bilo že zares hudo. Našega župnika je nekaj dni resnično pekla vest. Res je: občina ne zmore več tega. Ze lani je bila prisiljena omejiti dovoz drv za župnišče.

Župnik je vse to uvidel in je v nedeljo ponižno stopil na prižnico.

»Ljubi moji,« je takoj začel, »lamotiski župnik je nepoboljšljiv; že spet je porabil preveč drv. Če hočete, kar naravnost mu pomagajte z nekaj poleni, nič naj vam ne bo sitno! Ampak nikar me zmeraj ne izprašujte, iz čigavega dimnika se kadijo ta drva! To si zapomnite, ljubi moji, da bo vaša krščanska daritev zmeraj našla pot v nebesa.«

Drugi dan so bili farani toliko hudobni, da so kar cel voz drv izložili pred hišico konec vasi. Toliko jih je bilo, da se je hišica skoraj skrila pod skladanico. Zdaj naj se pa dobri župnik pod nosom obriše in naj gleda, s čim bo otajal ledene rože na svojih oknih! Viž jo, figo!

Resnici na ljubo moram pa povedati, da je »La Pepie« prejela drugi dan »anonimno« pošiljatev drv — od županja! In vsak dan tako in vsak dan le toliko, kolikor je porabil farovž zase in ta drva je »La Pepie« skrila pod svojo posteljo. In skrila je tudi slanino in še jajca, kolikor jih je še bilo.

Kljub temu se gospej Majerjevi ni slabo godilo to zimo. In ker bi se bila rada na kak način zahvalila

občini, je prosila zaposlitve. Tedaj se je župnik v mučni zadregi popraskal za ušesi. Le kako bi ustregel tej prošnji, da ne bi užalil preproste in ponosne ženske? Pa je le dobil nekaj: Seveda, potrebovali bi jo že. Vsej fari bi ustregla — če bi vsak teden pometla cerkev, obrisala prah po klopih in spravila meh pri starinskih orglah v tir...!

Pa je prišla ženica vsako soboto, pometla cerkev, sprasila klopi in pripravila pri orglah meh. In ker je bila pri tem delu zmeraj sama v cerkvi, se ji je približal izkušnjavec.

Nihče je ni videl, temno je bilo, pa se ni mogla premagati. Prav nalahko je pritisnila s prstom na tipko. Mogočen vzdih je napolnil cerkev in prestrašena je odmeknila prst. A ker ni bilo nikogar, ki bi jo oštel, je poskusila, kako bi šlo z davno, že skoraj pozabljeno umetnostjo. Ko je bila še otrok, jo je slišala. Njen učenik, ki je bila v šoli pri njem, jo je znal.

Z dvema prstoma je skušala zaigrati zahvalno pesem: »Hvala večnemu Bogu!«

Polagoma se je pravilno dotipala do napeva, — čeprav je bilo težko preiti z belih tipk na črne, da so se pravilno glasile. A ko se ji je čez čas posrečilo, moj Bog, ali je bilo to lepo!

Zdaj je imela mala ženica pravo pravcato strast... kakor blagorodni, gospodski ljudje! Vsake sobote si je vzela deset minut časa in nekolikokrat zaigrala: »Hvala večnemu Bogu!« Tako je bila vesela, da je bila vsa skrb vsega tedna ko nič v primeri s tem veseljem. Sedem dni se je tresla v pričakovanju. Še slutila ni, da so jo že »odkrili« in da si je »La Pepie« v kuhinji tiščala ušesa, ko se je desetič ponovila pesem. A ženica v cerkvi ni bila več na tem svetu; vsak zvok orgel jo je dvignil v nebesa.

Dr. Gregorij Rožman, škof ljubljanski:

Pismo izseljenim vernikom ljubljanske škofije

Letos obhajamo 1900 letnico Odrešenja. Vse ljudi je Jezus Kristus s svojo smrtjo na križu odrešil, vsem je zasluzil milosti, ki so potrebne za zveličanje, tudi Vam, predragi v Gospodu, ki ste daleč od domačega kraja, med tujimi ljudmi, ki govorite drug jezik in morda žive po drugi veri. Zato je prav, da se tudi Vi, raztreseni po vsej širni zemlji, spomnite svojega Odrešenja in si pridobite zveličavne milosti, ki Vam pomagajo, da pridete nekoč v svojo pravo večno domovino — kjer se bodo sešli vsi, ki verujemo v Jezusa Kristusa in ga ljubimo.

S križem in trpljenjem nas je Jezus odrešil. Ta težki in krvavi način odrešenja je zahtevala božja pravičnost in Jezus ga je prosvetljivo zgolj ljubezni do nas ljudi izvršil. Moral je prehoditi mučni križev pot, moral se je dati na križ pribiti in v neznosnih mukah na njem umreti. Ako tega ne bi bil storil, bi mi ne mogli iz svojih grehov in bi nam pot v srečnejšo večnost bila zaprta. V živj veri se moramo Jezusu iz vsega srca zahvaliti za neprecenljivo dobroto odrešenja. Ljubečnost Jezusu Kristusu je naša prva dolžnost vedno, posebno še v tem svetem letu.

Druga dolžnost pa je, da spoznamo in si zapomnimo pomenljivi nauk Jezusovega križa. Ako Sin božji po svoji človeški naravi ni mogel v nebeško slavo drugače kakor po križevem potu, potem si tudi mi ne smemo domišljati, da bi mogli v večno srečo priti brez trpljenja. Tudi nam je križ najzvestejši spremljevalec v življenju, ki nas nikdar ne zapusti. Križ nam je povsod pripravljen in ne moremo mu uiti, če se še tako daleč preselimo.

Križ nositi moramo in sicer vsak dan, nihče se ga ubraniti ne more. Če kdo še tako tuhta in skuša svoje življenje lepo in udobno urediti, skrbem, boleznim in smrti ne more zapreti vrat, z nobenim denarjem se ne more odkupiti. V duhu Kristusovem moramo križ sprejeti vdano in z zaupanjem, kajti On, ki nas je na križu odrešil, nam bo tudi pomagal križ nositi, da nam ne bo pretežak. Ako ga nosimo v ljubezni do Križanega, ni težak, saj ljubezen najtežja bremena olajša. Le glejte matere in očete, koliko prenesejo in pretrpijo za otroke, katere ljubijo. Ljubezen vse prenese, vse pretrpi. Če v ljubezni božji svoje vsakdanje trpljenje nosimo, bo nam v zveličanje, bo vsakdanji križev pot tudi nam pot v nemisljivo slavo in večno srečo.

Tretja dolžnost naša je, da si pridobimo milosti, katere nam je Jezus Kristus s svojo smrtjo pripravil. Ko nas je Jezus odrešil, nam ni vzel svobodne volje, ni nam sadove križa vsilil, ampak na razpolago nam jih je dal, izročil jih svoji sveti Cerkvi, da jih ona deli vsem, ki jih sprejeti hočejo. Torej je od vsakega posameznika odvisno, ali sprejme milosti ali pa jih zanemarija in zavrne. Kdor jih zanemarija in sprejeti neče, temu tudi Jezusova bridka smrt ni v odrešenje, temveč ostane v svojih grehah. Torej, predragi v Gospodu, sprejemajte milosti Odrešenja iz rok svete Cerkve, ki jih deli v daritvi sv. maše in sv. zakramentih. Svete maše se vsako nedeljo in v zapovedani praznik vestno, redno in pobožno udeležujte. Četudi pridige v tujem jeziku ali petja ne bi razumeli, daritev svete maše je vendar ista kakor doma, isti Jezus

obnavlja svojo krvavo daritev na križu in Vam deli milosti, kolikor so Vaše duše za nje pripravljene. In sveti zakramenti od krsta do poslednjega bolniškega maziljenja so vsi v naše posvečenje in odrešenje postavljeni. Zato jih morate sprejemati, zlasti spoved in sv. obhajilo, da v Vaših dušah zamrlo življenje znova obujate in vzdržujete.

Pa boste rekli: Saj bi hodili k sv. maši in prejeli sv. zakramente, o! kako radi, pa ni ne cerkve ne duhovnika blizu, daleč proč od katoliškega življenja smo v sredi drgo-vercev. Kako naj si pridobivamo milosti Odrešenja? Na to Vam odgovorjam, da je Jezus tudi Vam pripravil milosti in Vam jih deli, ker brez lastne krivde ne morete k sveti maši in k zakramentom. Kaj naj storite? Glejte, ob nedeljah in praznikih si vzemi pol ure časa, če imate družino, naj se vsa družina zbere in skupno molite in v duhu prisostvujete sv. maši. Bog bo videl željo v Vaših srcih in jo bo sprejel kakor da ste res pri sv. maši in bo Vaše molitve po Jezusu Kristusu uslišal.

K spovedi ne morete, ker nimate spovednika, vsaj ne takega, ki bi razumel naš jezik. Ali morate potem v smrtnih grehah naprej živeti? O, nikakor ne. Jezus je tudi Vam pripravil sredstvo, da brez dejanske spovedi očistite svoje duše. Kesati se morate svojih grehov in sicer s popolnim kesanjem, to je iz ljubezni do Boga, do Križanega Jezusa in pa namen imeti, da se boste grehov, ki jih obžalujete, tudi resnično spovedali, kadar boste priložnost imeli za sveto spoved. S takim kesanjem si morete vedno in povsod očistiti dušo, ni Vam treba v grehah živeti, četudi spovednika nimate na razpolago. Pomislite, kako je naš Odrešenik dober, da nam je dal v kesanju že odpuščanje grehov. Uporabljajte torej kesanje pridno v svoje zveličanje. Naučite kesanja tudi svoje otroke, da ga bodo znali, se

prejeli Parizani tekmo z najlepše oči. Da bi drugi čari tekmovalk ne volitali na razsodbo, so sklenili, da si morajo tekmovalke zakriti obraz in se obleči v ohlapno obleko. Tako je bilo sodnikom nemogoče spoznati starost ali katere druge lastnosti tekmovalk. Veliko je bilo presenečenje, ko se je razkrila lastnica lepih oči: bila je neka 70 letna starica! Kako si je mogla tako pokriti obraz, da se niso videle niti gube okrog oči, tega poročilo ne pove.

Pravičnost je dvakrat zmigala. Francoskemu igralcu in dramatikcu Sani Guitryju se je med njo predstavo pripetila neznana nesreča. Eden izmed soigralcev bi se moral za kulisami ustrčiti — a samokres se ni hotel sprožiti. Zaman je čakal Guitry na strel. Ko je vedel, da ne bo nič, je besedilo svoje vloge malo izpremenil. Pravičnost je šla svojo pot. Nesrečnik se je obesil. V isem hipu je počilo. Ne da bi trenil z očmi, je Guitry dodal: »Pravičnost je v drugo zmigala. Mož se je tudi ustrčil.«

verovan v svojo Jeanetto, najlepšo žensko na tisoč milj daleč, kakor je zmeraj rekel. Njo, Parizanko od nog do glave, je bil spoznal, ko je med vojno ležal ranjen v neki bolnišnici. Cvetličarka je bila in revna ko cerkvena miš in tako lepa, da so tujci kar obstajali in zijali vanjo. Bernard ni pomislil na veliko razliko let in se je na nos na vrat zagnubil v njene črne lase, njen blede obraz in v njene majhne noge. Kar pri tej priči se je poročil z njo in jo odvedel v svojo domovino. Kako je bil tedaj ponosen nanjo, zlasti na njene majhne noge, za katere čevljar kar ni znal narediti pravih čevljev! Spet in spet je morala kazati radovednejšem svoje nožice in drvar se je zazdel, ko da je kraljevski sin, ko so bile take princesine noge njegova last!

Ljudje so bili drugačnega mnenja in so zelo nezaupno gledali Parizanko. Kakšen bo tak zakon, ki je ustanovljen na taki nezdravi podlagi? Kaj bodo pravile takele nožice na polju in doma? Vaske žene v širokih cokolah so se kaj dolgo rogale visokim petam pariskih čevljevčkov. A so morale slednjič le priznati, da je bila nežna ženska zelo korajžne sorte, da je bila delavna, urna in dostojna. V najhujšem delu se črnila ni. V začetku svojega zakona so jo časih celo slišali, kako je s svojim svežim, visokim glasom pela pariške popevke. Tudi so jo slišali, kako se je zdaj pa zdaj zasmejala: kakor bi zabrnelo veliko srebrnih kraguljevčkov. Po prvem otroku je bila tišja in po drugem je le še tiho pela žalostne uspavanke. Kadar je s kom govorila, jim je gledala čez ramena in njene oči so iskale nekaj, česar ni mogel nihče videti.

»Ali ti ni dobro, žena?« jo je vprašal mož.

»O ne, le dihati ne morem. Saj mi je bilo zmeraj preveč zraka tukaj.«

Tem ne-pametnim besedam se je moral Bernard zasmejati in tudi temu, ko žena ni mogla spati, češ, da je v bližnjem gozdu preveč tiho!

Nekoč pa je prišel v vas neki muzikant z lajno na hrbtnu. Parizanka je od vznichenja zavpila, mu stekla naproti in mu dala cel frank, da ji je kaj zaigral. Od veselja je bila vsa iz sebe, ploskala je in venomer vzklikala: »Lajna, lajna!« Ljudje so zmajevali z glavo in njenega moža je bilo nekoliko sram. Ko je berač odšel, se je razjokala ko otrok.

Kaj ti je? Ali ti ni dobro? Žena, kaj, kaj je s teboj?

Jaz... jaz bi... ne — jaz bi...

Hudič vendar, kaj pa?« jo je nahrulil drvar.

Pariz... je zaihtela.

Drvar je moral sesti. Torej: srečna ni bila z njim, hrepenela je po nečem! Tožilo se ji je po velemestu s tlakom, s čim zidovjem, okuženim zrakom, z dimniki, truščem, z uboštvom in celo z zločinci!

Resnično, ubogi moj drvar, po vsem tem se ji je tožilo tako zelo, da je zbolela. Nič ni zaleglo, ko je Bernard zbral vse svoje prihranke in jo za dva tedna poslal v Pariz. Vrnila se je in bila samo še svoja senca. Verno je delala s podvojeno naglieo, nikoli ni tožila, a nič več ni bila ko prej. Bernard jo je skušal razvedriti s tem in onim, pa se je le malce žalostno nasmehnula. Njene misli pr so spet poronale črtod.

Bolj in bolj je bila tiha, vedno bolj žalostna in — tako neznanosko nežna in blede! Še tretjega otroka je podala svojemu Bernardu in ni nič več vstala, marveč je v hrepenenju zatisnila svoje trudne oči.

Drvarju je počilo srce. Zdaj se je njega polotila otožnost njegove žene. Živela in delala je le še radi otrok.

ga navadili in s tem sebi milosti Odrašenja pridobivali. To storite in boste živeli resnično nadnaravno življenje, ki je pot v nebesa. Da bi vsi tako ravnali in izkoristili Jezusovo Odrašenje, to je moja želja za Vas in moja iskrena prošnja na letošnjo izseljeniško nedeljo. Blagoslov Vsemogočnega Boga + Očeta + Sina in Svetega + Duha naj pride na Vas in naj pri Vas vedno ostane. Amen.

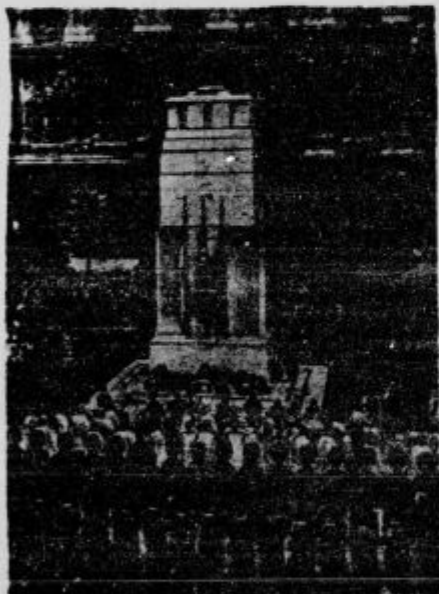
V Ljubljani na praznik vseh svetnikov 1933.

+ Gregorij Rožman,
škof ljubljanski.

★

Grozna smrt v tujini
(Tucquegnieux — Francija)

V nedeljo, 12. nov. je naša kolonija zadeta avareča. Izgubili smo svojega tovariša Jožeta Gruđen, doma iz Vel. Lašč, ki se je blizu devet let trudil v tukajšnjem rudniku za vsakdanji kruh. Stanoval je pri svojem poročenem bratu Lojzetu. Ko se je zvečer vračal v svojo sobico mu je na vrhu stopnic tako nesrečno spodletelo, da je padel po stopnicah in nezavesten obležal na cementnih tleh. Duhovnik pa je ukazal takojšnji prevoz v bolnišnico, kjer mu pa niso mogli nič pomagati. Pogreb tovariša Jožeta je bil veličasten. Udeležili so se ga vsi tukajšnji Slovenci. Prišel je tudi naš konzul iz Metzja, ki je položil na rajnikovo rakev krasen venec. Tudi naše društvo mu je poklonilo venec. Pri grobu se je od rajnega poslovil v pretresljivem govoru z učitelja Jankevič, pevski zbor pa je pod vodstvom istega gospoda zapel dve pretresljivi žalostinki. Pokojnega Jožeta priporočamo v blag spomin. Naj mu bo Gospod plačnik! Zaljubljenim sestrojem naše iskrene solze.

Obilnica premurja so tudi letos slovesno proslavili v Londonu ob spomeniku neznanega junaka. Navzočni so bili: kraljeva družina, vlada in vojaški dostojanstveniki. Princ Waleski je položil venec na spomenik. Ob tej priliki je bil 2 minutni molk.

d župljanom v Dolu pri Ljubljani, ki so na lastno pobudo nabrali živila za Karitativno zvezo v Ljubljani, izreka Zveza najtopeljšo zahvalo. Živila bomo naklonili ubožnim družinam z mnogobrojnimi otroki. Bližajoča zima se med ubožci v Ljubljani že močno čuti. S prošnjami se skoro več ne upamo nadlegovati ljubljanske okolice. Zadržano pa upamo, da se bodo našli usmiljeni ljudje v ljubljanski okolici, ki bodo po hvalevrednem zgledu vernikov v župniš Dol sami od sebe pokazali umevanje za kričečo bedo v mestu. Milodare z največjo hvalevnostjo sprejema Karitativna zveza v Marjanišču.

Anton Zaman, posestnik v Jablanskih Lazih pri Litiji, bivši litijski župan, je nedavno praznoval 80 letnico rojstva. Vrlemu možu, ki je ves čas naročnik našega lista, želimo se obilo zdravih let.

SLAVCEK

»Anže! Danes boš ti gnal na pašo!« je ukazal oče Boštjan svojemu starejšemu sinu, ker je mlajši, Janezek, nekaj zbolel.

»Anže! V grmovju, za sosedovim kozolcem poje slavček, ki se je letos tam naselil. O, kako lepo poje! Pojdi ga poslušat! Škoda, da ne morem na pašo!« se je oglašil Janezek. Bil je šibek in dober deček.

Anže se je namrdnil. Nekaj je zagodrnjal in nejevoljen odšel v hlev po krave.

»Mu-u-u!« je zamukala Sivka. Danes nam ne bo prijetno. Kako dober pastirček je Janezek! Nikoli me še ni udaril. Pa kako nas zna spraviti na konec travnika, kjer je lepa paša in dosti prostora. Me se pasemo. On zadovoljno žvižga, ali pa zapoje kako pastirsko pesem.

Tegale Anžeta pa predobro poznam! Kadar me je še pasel, me je tepel, sitnaril je okoli mene, da me je zbegal. Naposled sem res zbežljala v sosedovo pšenico. Potem je pa udrihal po mojem hrbtu, da me še zdaj zaboli moje kravje srce, če se spomnim na njegovo ravnanje.

»Mu-mu-mu! Res je tako!« je pritrdila Liska, ki je bila tudi že tepena. »Danes se nam ne obeta prav nič dobrega. Sinček teliček, pazi, da boš ostal vedno pri meni, da je oba ne stakneva! Mu-u-u!« je zamukala in pogledala po strani Anžeta. Z repom se je udarila po hrbtu, kakor bi se bila hotela ubraniti udarcev, ki jo čakajo.

»Kako se pa obračate, mrhe grde, lene? Vam bom že dal!« se je oglašil tedaj Anže in pričel udrihati po hrbtu Lisko, ki mu je bila najbližja.

»Mu-u-u! Saj sem vedela, kajne, da sem vedela, mu-mu-mu!« je zamukala Sivka in hitro stopila.

Kravice so hitele dalje. Anže je pa pričel po kolovozu nabirati kamenje. V žepu je imel pračo, ki jo je sam naredil. Hotel je na pašniku z njo metati kamenje.

Zleknil se je pod sivo jelšo. Nekaj časa je dal kravam mir. Potem je pričel nad njimi kričati in metati nanje s pračo kamenje. Namesto, da bi jih bil sam lepo vzračal, je hotel, da bi same vedele, kje se morajo pasti.

Naposled je skočil kvišku in jih pričel

tepsti. Zalostno so se ozirale vanj in mukale.

Pa se je spomnil slavca. Že je hitel v grmovje in si govoril:

»Morda ujamem starega. Lepo poje. Prodam ga v mestu.«

Začul je pesem.

Vsa priroda je molčala. Samo slavec je pel milo in lepo, da ga je vse poslušalo.

Pastirja pa ni ganila pesem. Hitel je v grm, da bi slavca zgrabil. Zagledal je skromnega, rjavkastega ptička, ki je kakor zamaknjen puščavnik čepel v svoji samoti, kjer je slavil Boga in prirodo.

Pa je počila Anžetu pod nogo vejica. Slavček je takoj utihnil in odfrlel.

Deček je bil jezen. Zlezal je iz grma in se spet hudoval nad ubogimi kravami.

Tedaj je pa obstal.

Na tanki vejici se je zibal slavček-mladiček. Deček je videl njegov jasnosivi trebuhček. Že se je potolažil.

Vzkliknil je:

»Tebe gotovo dobim!« Pognal se je v grmovje. Pa je zletel slavček na divjo bruško in Anže ga ni mogel doseči.

Oči so se mu sovražno zasvetile:

»Zdaj mi je pa dovolj!« je zakričal. Vrel je pračo in pomeril.

Slavček je zaječal in že je mrtev obležal pred pastirjem.

»Ali sem te? Ali sem te?« se je režal neusmiljen in brenil mrtvo trupelce.

★

Janezek ni tako hitro okrevljal. Zato je moral Anže tudi naslednje dni še gnati živino na pašo.

Janezek ga je enkrat vprašal, če kaj posluša petje njegovega ljubljeneja slavca.

»Kaj mi mar tvoj slavec!« se je zadržal Anže in odhitel skozi vrata.

Janezek ni mogel razumeti, zakaj je njegov brat tak, kakor bi ne imel nič srca.

Neki večer se je Anže zakasnil.

Za gorami je vstajala luna in zvedavo gledala na pašnik, kjer so se pasle kravice. Po nebu je bilo posutih polno zvezd.

»Mu, mu, mu!« je zamukal teliček. Kako lepo blesteče rožice rasto tam na onem pašniku. Zakaj nas Anže tja ne zapodi? Tam je gotovo dobra paša,« je modroval teliček in kazal v nebo.

Norček! To so zvezdice božje. Vsaka

Dve sestri županji. Odstopivši uazdžupan v Bethnalu - Greenu pri Londonu izroča novo izvoljeni nadžupanji L. D. Penoley težko uradno verižico. Za nadžupanjo stoji novo izvoljena županja Freda Penoley, ki pa je slučajno sestra nadžupanje. Za Angleže je to velika redkost. Pa tudi za nas.

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri
CENTRALNI VINARNI v Ljubljani

Zvezda je svet zase. Mu-u-u! ga je zavrnila siva in pripovedovala, da se je enkrat pasla na travniku za šolo. Priljučno okno je bilo odprto in čula je gospoda učitelja, ki je pripovedoval otrokom o zvezdah.

★

Anže je hotel oditi domov. Pa je začul slavka. To ni bila več tista pesem prejšnje večera. Zalostno in bolešno je donela v jasno noč.

Morda se je danes ujel na limanice, ki sem jih nastavil? je rekel zlobnež in hitel v grmovje.

Ko je razgrnil veje, je kar obstal.

Vitke veje grmičja so se v vrhu bočile in stikale. Deček je stal v zeleni utici. Skozi veje je prodirala mesečina.

Kaj si storil? Kaj si storil? je začul Anže krič, ki ga je dobro razumel.

Pogledal je kvišku. Zagledal je klepetuško srako.

Drzno je pogledal v grmovje, če se je vjel slavec. Limanice ni bilo nikjer.

Naslednji hip je spet začul krič:

Kaj si storil? Kaj si storil?

Povgledal je pred se. Zagledal je črnega krokerja, ki je hripavo kričal in ga preteče gledal.

Anže se je prestrašil.

Kaj, če so se pliči zakleli zoper mene in me bodo napadli?

Hotel je zbežati. Tedaj je opazil, da se je grmič okoli njega strnil v gosto steno. Trnje se je naperilo proti njemu.

Kaj si storil? Kaj si storil? je začul pojoč, žalosten glas.

Nič nisem storil! je drzno lagal Anže.

Brata si nam umoril! je začul klic pe-gastega škranjca skoro tik sebe.

Pastirju je postajalo tesno pri sreju.

Tedaj se je zasvitalo nad zelenjem. Anže je zazijal. Na tleh na mahu je ležal mrtvi slavec-mладиček. Okoli njega so plakale cvetke in ptičke.

Anže je dobro čul drobne poljske cvetke, ki so točile solzice-rosice in šepetale komaj slšno:

Kaj si storil? Kaj si storil?

I kaj sem pa vendar storil? je nekam plaho vprašal pastir.

Naslega kraljevička peva si umoril. Bil je poslednji potomec starega slavca, katere-mu bo kmalu grlo onemelo. Ti si vanj vrgel črni kamen, da ga je ubil. Ubijalec! Ubijalec! je spet kričala sraka.

Ubijalec! Ubijalec! je ponovil kroker.

Mlad pobijaš pliče, star boš moril ljudite.

Anžetu je bilo vedno huje.

Mu-u-u! Ubijalec! je spet začul. Skozi veje so se prikazale glave njegove živine. Ubijalec! Tudi nas boš enkrat pobil. Saj nas prelepaš brez vesti in srca.

Tedaj so se pričeli zbirati grobarji, črni brošči s pomarančastimi pasovi preko pritr-zanih pokrovov. Vse polno jih je bilo.

Mahoma je vse utihnilo.

Stari slavec je zapel. Poslavljal se je od svojega mrtvega sinčka. Njegova pesem je bila tako otožna, da so vsi plički zaječali.

Starec je pel o svojih lepih mladih san-jah, o grmičju, ki je bil njegov dom, o dru-tinici in o svojem sinčku, ki mu je vzel živ-ljenje Anže.

Poslavljal se je od svojega otroka in tudi

od življenja. Vedno bolešnejša je bila, njego-va pesem in tudi vedno milejša. Polagoma je zamirala in umrla.

Slavec je utihnil in padel mrtev na tla. Pocilo mu je srce.

Morilec! Morilec! Dvakratni morilec! je spet Anže začul glasove.

Črni grobarji so pričeli kopati. Polagoma sta se pogrezala slavčka v črno zemljo. Vse je jokalo in plakalo.

Pojdima! Nikoli več nas ne bo semkaj! je rekla sraka in odletela.

Tedaj se je skozi grmovje preril do obu-panega Anžeta telček. Videl je, kako je de-ček pričel plakati in se kesati. Zasmilil se mu je. Prihite! je k njemu in pričel prijazno di-hati vanj.

Anže ga je pogledal. Milo in dobro so si-jale telčkove oči. Njegovo loplo telesce se je pritisnilo k pastirju, ki ni imel zanj nikoli prijazne besede.

Hi tedaj je nov čut presunil Anžetovo srce. Hipoma je zastutil v sreju nekaj milega in sladkega. Objel je dobrega telčka in zle-zel za njim iz grmovja.

Krave so se začudile, ko so ju zagledale. Hotele so plašno zbežati. Anže jih je prijazno poklical. Zlomil je svoje palice. Živali je pri-čel božati in veselo kramljati z njimi je od-šel domov.

Tisto noč je spal mirno kakor se nikoli popreje. V njegovem srcu se je naselila lju-bezen do nedolžnih živalic. Spoznal je, da je dobil brez števila novih prijateljev in prija-teljic, za katere niti vedel ni, a kateri so do-bri in prijazni.

Odslej ni nikoli pustil Janezku samemu pasti. Vedno sta pasla skupaj in prijateljsko živala z vsemi živalmi. Pračo sta pa sežgala ko sta pekla na njivi krompir.

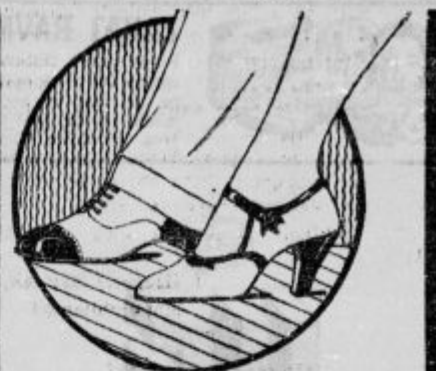
Z ljubljanskega trga

V Ljubljani, dne 21. nov.

Cene so v splošnem neizpremenjene. Edino zeljinate glave so se, zaradi velikih poštevatev zelja iz Srema, še bolj pocenile. Že zdaj v primeri z drugimi leti skoraj niso imele prave cene, zdaj pa prodajajo kmetje na ljubljanskem trgu zeljinate glave celo po 30—40 par kilogram. Tudi krompir je tako poceni, da kmetje zanj skoraj ne bodo skupili toliko, kolikor so imeli stroškov z njim. Čudno pri vsem tem je samo to, da so cene tem poljskim pridelkom tako občutno padle kljub temu, da letošnja letina ni bila kaj prida. Pravijo sicer, da bo zlasti krompir spomladi dražji, ker bo zanj precej povpraševanja, toda danes so raz-mere pač take, da nihče ne more prav točno reči, kaj bo jutri. Vsak pač prodaja, kakor more. Stiska na kmetih je velika, zato vsak išče denarja, kjer ga pač vsaj nekaj lahko dobi — čeprav pri tem trpi občutno škodo.

Cene živini so iste, kakor so bile pred tednom. Čutili pa je, da bodo še nekoliko padle. Tako plačujejo živino za kilogram žive teže: vol I. vrste 4—4.50 Din, vol II. vrste 3—3.75 Din, vol III. vrste 2—2.75 Din; telice I. vrste 4—4.50 Din, telice II. vrste 3—3.75 Din, telice III. vrste 2—2.75 Din; krave I. vrste 3—3.75 Din, krave II. vrste 2—2.75 Din, krave III. vrste 1.50—2; teleta I. vrste 6 Din, teleta II. vrste 5 Din; prešči: srem-ski 7.50—9 Din, domači 7—8 Din, pršutarji 6—7 dinarjev.

Cene mesa: goveje meso I. vrste: prednji del 8—9 Din, zadnji del 10—12 Din; goveje meso II. vrste: prednji del 7—8 Din, zadnji del 9—10 Din; goveje meso III. vrste: prednji del 5—6 Din, zadnji del 7—8 Din; telečje meso I. vrste: prednji del 12 Din, zadnji del 14 Din; telečje meso II. vrste: prednji del 10—12 Din, zadnji del 12—14 Din; preščevo meso: domačih preščev 11—13 Din, hrvaških preščev 10—16 Din; prekajeno preš-čevo meso 16—22 Din, preščevo masl 18 Din, slanina: domača 13—14 Din, hrvaška 14—15 Din. Konjsko meso 4—6 Din, ovčje meso 6—10 Din.

Zopet znižane cene.

Čevlje

otroške Din 19—	moške Din 66—
dekliske 28—	delavske 79—
fantovske 52—	gorške 145—
ženske 66—	lovške 283—
guterice in smučarske 297—	
snežke otroške in dekliske Din 24—, 30—	
34—, damske 38—	

prodaja

TEHNIŠKI DOM

Siermecki

TOVARNA PERLA IN OBLEK

Celje št. 19

Pišite takoj po novi, veliki, ilustrirani cenik, kateri se vam pošlje brezplačno. Kar ne ugaja, se zamenja ali pa vrne denar.

Cene surovim govejim kožam: le-težje 14 Din, volovske 10 Din, krave 9 Din, biko-ve 7 Din, domačih preščev 5—6 Din, hrvaških preščev 3—4 Din.

Žitno cene: pšenica 155—160 Din, ječmen 115 do 135 Din, riž 145—135 Din, oves 105—130 Din, koruza 115—125, fitol 300—325 Din, na borzi: sremška pšenica 145—147.50 Din, banjska pšeni-ca 145—147.50 Din, bačka pšenica 147.50—150 Din, koruza 130—132.50 Din, umetno sušena 120—122.50 Din. Kakor vidimo, se je koruza na borzi podra-zila za 5 Din pri 100 kilogramih. — Mlevski izdelki: pšenična moka 160—285 Din, koruzna moka 150—225 Din; na borzi: bačka pšenična moka mularica 255—260 Din, banatska pšenična moka mularica 265—270 Din.

Cena krmitom: seno 35—50 Din, slama 30—35 Din, lucerna (Idetrijia) 35 Din — vse za 100 kilogramov.

Sadni trg: tudi s sadjem je letos čudno. Letina je bila zelo slaba, sedaj pa kljub temu nima pravih trdnih cen. Na ljubljanskem trgu je jabolk vsak tržni dan občutno manj kakor n. pr. lanske leto in prejšnja leta. Najfinejša jabolka prodajajo po 6 Din, slabša 4 do 5 Din kilogram. Prvovrstne hruske prodajajo po 5 Din, slabše vrste po 4 Din kilogram. Kostanj je po 1 Din liter, orehov sko-raj ni.

Dobre knjige

k Za liturgično gibanje, ki se je povsod v na-sih krajih začelo, je zelo primeren molitvenik »Red in pravilo maše — z vlogami. Za vse ne-gelje in praznike leta so zanj mašne molitve v skupnem molitveniku zbrane in v ličen ovitek po-vezane. Za vsakega vernika je to zelo primerna mašna knjižica, ki jo lahko sam pri maši ra-bi in tako najbolj sledi liturgiji cerkve. Molitvenik se n. roča v Misijonski pisarni v Ljubljani, Semeniska ni 2-II. Cena molitveniku je 20 Din pri naročilu 10 izvodov skupaj se dobi 1 izvod povrila. — Isto-tam se dobe tudi nevezane vloge za posamezne nedelje in praznike a 25 par, pri naročilu najmanj 20 izvodov pa a 20 par. Vsak pa si lahko še po-sobno nabavi drobno knjižico »Red in pravilo maše« brez vlog po zelo nizki ceni 2 Din in pri naročilu 20 izvodov a 1.50 Din.

